

Project: Nieuwbouw IKC het Kristal te Dordrecht
Kenmerk: HKD2201E002
Onderwerp: nota van inlichtingen 1 - selectiefase
Datum: 29 november 2022

Nr.	Document	Hfdst / paragraaf	blz.	Vraag	Antwoord
1	Selectieleidraad	2.5	6	Kunt u ook inzicht geven in de realisatieplanning?	Neen, deze informatie is momenteel (nog) niet beschikbaar.
2	Selectieleidraad	3.3.1 / 3.3.2	9en 10	Bij selectiecriterium 1 en 2 worden punten toegekend als het gaat om de schaal/omvang van het gebouw. Kunt u onderbouwen waarom er 2 punten minder worden gegeven aan de referentie, wanneer het gebouw slecht 500 m2 groter is? Het komt niet vaak voor dat referentieprojecten exact dezelfde omvang hebben dan het project waar het om gaat, waardoor er al snel punten in mindering moeten worden gebracht. Wij stellen voor om bij de selectiecriteria 3.200 m2 als minimum omvang aan te houden, en als het gebouw groter is er geen punten in mindering worden gebracht. Een groter schoolgebouw gebouwd hebben komt in onze ogen niet overeen met minder ervaring op dit gebied.	Uit ervaring blijkt dat wanneer het gevraagde bvo als minimum wordt gesteld er dan veel uiteenlopende referenties binnen komen. Wij zijn op zoek naar referenties die aansluiten op de onderhavige opdracht. Bovendien gaat het hier om 2 punten per 500 m2 bvo. Op basis van het gevraagde bvo is dat een relatief brede afwijking. We achten het niet gewenst de schaal / omvang als minimum te stellen.
3	Selectieleidraad	3.3.1 / 3.3.2	9en 10	Bij selectiecriterium 1 en 2 worden punten toegekend als het om een onderwijsgebouw gaat met de doelgroep 0 t/m 12 jaar. Het specifiek bouwen van scholen voor primair onderwijs zijn echter schaarse projecten. We hebben zeker ervaring met het realiseren van primair onderwijs, maar deze scholen zijn voor 1 januari 2018 opgeleverd. We hebben de laatste jaren wel veel onderwijsgebouwen voor voortgezet onderwijs opgeleverd. In hoeverre wordt een referentieproject van voortgezet onderwijs, anders beoordeeld dan primair onderwijs? Een onderwijsgebouw voor een andere doelgroep toont wat ons betreft ook aan dat we ervaring hebben met de gevraagde competentie.	Primair en voortgezet onderwijs zijn beide onderwijsgebouwen echter is de doelgroep uiteenlopend. Bij het indienen van een referentie wat betreft een onderwijsgebouw voor het voortgezet onderwijs zullen hier niet de volledige punten worden toegekend.
4	Selectieleidraad	3.2.3	8	Is het mogelijk om een utiliteitsgebouw of een woongebouw aan te leveren anders dan een onderwijsgebouw, ten aan zien van de minimumeis technische bekwaamheid van de selectiecriteria?	Zie het antwoord op vraag 8.
5	Selectieleidraad	3.3.1 / 3.3.2	9en 10	Wij beschikken over een referentie, die veel overeenkomsten heeft met uw project. Deze is groot 3.000 m2 bvo. Bent u bereid om voor selectiecriterium 1 en 2 de maximale punten toe te kennen aan een referentie van 3.000 m2 bvo?	Dit hangt af van de referentie die wordt ingediend. Mocht de referentie ook volledig voldoen aan deel a, b en d van selectiecriteria 1 en 2 dan is de mogelijkheid daar dat de volledige punten worden toegekend.
6				Verzoek om inlichtingen: Gunningscriteria Gevraagd resultaat: Concreet beschrijven Artikel 3.6.2 van het ARW 2016 alsook artikel 2.115.2 van de Aanbestedingswet verplichten de aanbestedende dienst tot het concreet beschrijven van de nadere criteria voor het vaststellen van de inschrijving met de beste prijs-kwaliteitsverhouding. Deze nadere criteria dienen te worden opgenomen in de aankondiging. In advies 482 van de Commissie van Aanbestedingsexperts leest u dat het nakomen van deze verplichting niet alleen invulling geeft aan het gelijkheidsbeginsel en het transparantiegebod, maar er ook aan bijdraagt dat de selectie uitmondt in het uitnodigen van ondernemingen die kansen zien in de afgekondigde gunningscriteria. Dit vergroot de kans dat een geselecteerde gegadigde daadwerkelijk een inschrijving indient. Wij verzoeken u de kwalitatieve onderdelen, die u blijkens artikel 2.4 van de selectieleidraad voornemens bent te gaan vragen, concreet te benoemen en op te nemen in zowel de aankondiging als de nota van inlichtingen.	De diverse kwalitatieve onderdelen zullen bestaan uit: - <i>hinderbeperking: de wijze waarop de opdrachtnemer beoogt de hinder tijdens de bouw te minimaliseren en de school zodanig weet te bouwen dat bestaande bomen behouden kunnen blijven;</i> - <i>samenwerking: de wijze waarop de opdrachtnemer invulling geeft aan de samenwerking met de opdrachtgever, het ontwerpteam en de gebruikers;</i> - <i>organisatie: de invulling en bemensing van de organisatie van de opdrachtnemer.</i> In de gunningsleidraad worden de kwalitatieve criteria nader uitgewerkt langs de lijnen van bovenstaande. Het hierbij opnemen van deze kwalitatieve criteria in deze de nota van inlichtingen wordt overigens voldoende geacht.

Nr.	Document	Hfdst / paragraaf	blz.	Vraag	Antwoord
7				Verzoek om inlichtingen: Aard van de opdracht Gevraagd resultaat: Verduidelijken of beoordelingskader selectiecriteria aanpassen In artikel 1.4 van de selectieleidraad is aangegeven dat een integraal ontwerpopdracht is verstrekt BDG Architecten Ingenieurs Zwolle BV. Ook zijn een aantal andere partijen genoemd die in het ontwerpteam deelnemen. De selectieleidraad geeft aan dat deze opdracht toeziet op het contracteren van de partijen in het uitvoeringsteam. De geschiktheidseisen bevestigen dit want er wordt ervaring gevraagd met het uitvoeren van bouwopdrachten. In selectiecriteria 1 en 2 duikt echter een vraag naar ontwerpervaring op die wij niet kunnen plaatsen: <i>“De mate waarin een gegadigde aan de hand van de referentie aantoont te beschikken over passende kennis en ervaring met het ontwerpen en/of adviseren en realiseren bij de nieuwbouw van het betreffende project”</i>. Wij stellen u de vraag op welke wijze de vraag naar ervaring met het ontwerpen en/of adviseren aansluit bij de aard van de opdracht, want in de beschrijving van de opdracht zijn deze elementen niet zichtbaar. Wij vragen u deze tegenstrijdigheid weg te nemen door de scope van de opdracht te verduidelijken of het beoordelingskader van selectiecriteria 1 en 2 aan te passen.	De betreffende criteria worden als volgt aangepast: Selectie criterium 1: <i>De mate waarin een gegadigde aan de hand van de referentie aantoont te beschikken over passende kennis en ervaring met het ontwerpen en/of adviseren en realiseren bij de nieuwbouw van het betreffende project.</i> Selectie criterium 2: <i>De mate waarin een gegadigde aan de hand van de referentie aantoont te beschikken over passende kennis en ervaring met het ontwerpen en/of adviseren en realiseren van een duurzame en ‘Frisse school’ bij de nieuwbouw van het betreffende project.</i>
8				Verzoek om aanpassing: Eis onderwijsfunctie in referentiewerken A, B en C Gevraagd resultaat: Sta projecten van hogere of gelijkwaardige complexiteit toe De Gids Proportionaliteit stelt in voorschrift 3.5.F dat gewenste ervaring op een zodanige manier moet worden uitgevraagd dat de gestelde eis geen onnodige belemmering brengt voor bedrijven die wel beschikken over de vereiste ervaring maar dat hebben uitgevoerd in een ander soort werk. De Gids geeft hierbij het voorbeeld van het vragen om ervaring met de uitvoering van betonconstructies, in plaats van te vragen naar ervaring met gelijke werken (lees: fietstunnels). Nog duidelijker is het volgende voorbeeld, waarbij wij u in het bijzonder wijzen op de door ons onderstreepte slotzin: <i>Een gemeente gaat een school bouwen, en vraagt bij de aanbesteding naar ervaring met bodemwarmte. Hiervoor dient een referentie overlegd te worden, waaruit duidelijk blijkt dat deze techniek in de praktijk is gebracht, ongeacht voor welk soort gebouw dat dit was (een gemeentehuis, een brandweerkazerne of een kantoorgebouw). Door te vragen naar algemene ervaring en niet naar ervaring in exact vergelijkbare omstandigheden is deze eis proportioneel.”</i>. Wij kunnen ons voorstellen dat specifieke kennis van onderwijsgebouwen nodig is voor het maken van een correct ontwerp, maar zien niet in waarom dit een noodzakelijk vereiste zou zijn bij een opdracht om een werk conform bestek uit te voeren. Wij merken op dat diverse aanbestedende diensten ruimer geformuleerde eisen stellen, bijvoorbeeld door te vragen om een gebouw met een publieke functie of te verwijzen naar de SR 1997. Deze bevat een klassering van gebouwen naar de mate van bewerkelijkheid/complexiteit. Wij vragen u de eis nieuwbouw van een onderwijsgebouw ruimer te formuleren en daarmee proportioneel te maken. Indien u redenen ziet aan deze eis vast te houden, verzoeken wij u daar een motivering voor te geven.	Onduidelijk is wat bedoeld wordt met referentiewerken A, B en C. Vermoedelijk worden referenties T1, T2 en T3 bedoeld. Hoewel de aanbesteder de motivering in de vraag niet geheel kan plaatsen en ook niet geheel toepasbaar acht op de onderhavige situatie wordt de eis waaraan referenties T1, T2 en T3 moeten voldoen als volgt aangepast: - opgeleverd in de periode van 1 januari 2018 tot uiterlijke aanmeldingsdatum; - nieuwbouw van een onderwijs utiliteits gebouw - omvang van ten minste 1.800 m2 bvo; - de gegadigde was verantwoordelijk voor de betreffende discipline bij de uitvoering van het gehele werk.
9				Verzoek om aanpassing: Selectie criterium 1 en 2 Gevraagd resultaat: Criterium doelgroep 0-12 jaar schrappen Wij stellen u de vraag welke relevantie het criterium doelgroep 0-12 jaar heeft voor het uitvoeren van een werk dat gedetailleerd in een bestek is beschreven. Bouwkundig en installatietechnisch is er geen reden om dit criterium toe te passen. De doelgroep heeft invloed op de ontwerpkeuzes en die zijn reeds gemaakt. Evenmin is de doelgroep aanwezig tijdens de uitvoering van de opdracht, want het is geen verbouwing of uitbreiding van een bestaand pand. Wij vragen u dit criterium te schrappen of aan te geven om welke steekhoudende reden dit een zinvol selectie criterium is.	De aanbesteder wijst erop dat de genoemde doelgroep geen eis is (er is ook vermeld: "onderstaande aspecten zijn nadrukkelijk geen minimeisen"). Het is echter wel gewenst dat een aannemer ervaring heeft met die doelgroep, zodoende wordt dat ook beter beoordeeld. Een eenvoudig voorbeeld is de hoogte van een toiletput. Het is niet ondenkbaar dat een installateur zonder ervaring met de benoemde doelgroepen een toiletput installeert op de standaardhoogte van ca. 40cm (ondanks dat op tekening een andere hoogte staat). Een installateur met ervaring met de doelgroep weet dat dat een toiletput voor kleine kinderen op een basisschool lager hangt, op ca. 30cm. De hoogte van een trapleuning en het standaard monteren van kindvriendelijke stopcontacten zijn andere voorbeelden. De ervaring leert dat dergelijke zaken bij aannemers zonder ervaring met de genoemde doelgroep vaak fout gaan, met veel faalkosten tot gevolg.

Nr.	Document	Hfdst / paragraaf	blz.	Vraag	Antwoord
10				Verzoek om aanpassing: Selectiecriteria Gevraagd resultaat: Vervang de beoordeling op mate van vergelijkbaarheid door een niet discriminerende methode. De Gids Proportionaliteit geeft als uitgangspunt dat criteria voor nadere selectie transparant, objectief en niet discriminerend zijn. De mate van vergelijkbaarheid met het project voldoet niet aan dit uitgangspunt. Het hoger waarderen van projecten met de meeste gelijkenissen is al meerdere malen disproportioneel verklaard door de Commissie van Aanbestedingsexperts. Ter illustratie citeren wij overweging 5.2.12 van advies 579 over een ontwerpopdracht ten behoeve van een school: "Indien een aanbestedende dienst kiest voor een niet-openbare procedure, ziet de Commissie mogelijkheden voor het hanteren van selectiecriteria die zien op competenties die geen kerncompetenties zijn. Het betreft wensen die niet noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de opdracht, maar wel meerwaarde bieden voor de aanbestedende dienst. In het licht van de ratio van de Gids Proportionaliteit is het echter niet toegestaan om in het kader van de nadere selectie meer referenties per (kern)competentie beter te laten scoren. Hetzelfde geldt voor het toekennen van een hogere score aan een combinatie van (kern)competenties. Anders dan bij het hanteren van geschiktheidseisen wordt de toegang tot de opdracht voor een onderneming die niet aan de selectiecriteria kan voldoen, op zich niet geblokkeerd. Op deze wijze worden echter (grote) ondernemingen met meer ervaring bevoordeeld ten opzichte van zowel kleinere ondernemingen als nieuwe toetreders die eveneens geschikt zijn de opdracht uit te voeren. Hoewel het niet is uitgesloten dat deze selectiesystematiek Europees aanbestedingsrechtelijk is toegestaan, omdat zij op zich voldoende verband zou kunnen houden met het voorwerp van de opdracht in de zin van artikel 1.10 Aw 2012, is een dergelijke systematiek niet in overeenstemming met de ratio van de Gids Proportionaliteit: de nationale wetgever heeft met die Gids – in aanvulling op de doelstellingen van het Europees aanbestedingsrecht – ook nationale beleidsdoelen willen dienen, waarbij in het bijzonder kan worden gedacht aan een verbetering van de toegang van het midden- en kleinbedrijf tot de aanbestede opdracht (zie onder meer Advies 393, overweging 5.7; Advies 401, overweging 5.8, Advies 487, overwegingen 6.5.13 en 6.5.14 en Advies 535, overweging 5.5.17)." Door aan te geven dat gegadigden een hogere score krijgen naarmate het referentiewerk op telkens vier genoemde onderdelen beter aansluit bij de onderhavige opdracht, is het discriminerende effect van het stapelen van kenmerken evident en wordt het MKB op dit punt te kort gedaan. Wij vragen u dan ook om een andere methode van selecteren te kiezen die beter aansluit op de in Nederland geldende proportionaliteitsvoorschriften. Gegadigden moeten in de gelegenheid worden gesteld om hun ervaring op alle genoemde aspecten aan te tonen. Daarbij mag het in beginsel niet uitmaken of deze ervaring verspreid over meerdere werken is opgedaan of alles met een enkel referentiewerk kan worden afgedekt. Evenmin is het toegestaan een werk lager te scoren naarmate de omvang van de referentie afwijkt van de omvang van het voorwerp van de aanbesteding. In advies 52 van de Commissie van Aanbestedingsexperts kunt u lezen dat zowel Meer is Beter als Meer is Slechter als disproportionele criteria zijn aangemerkt.	Advies 579 mist naar het oordeel van de aanbesteding toepassing. Er is immers geen sprake van het beter laten scoren van meer referenties. Er wordt per selectie criterium om één referentie gevraagd. Ook wordt geen betere score toegekend aan een combinatie van (kern)competenties. Selectiecriteria 1, 2 en 3. Bij selectie criterium 1 speelt duurzaamheid bijvoorbeeld geen rol, maar ligt de focus op de omgeving. De ervaring is overigens ook dat MKB-bedrijven goed in staat zijn om zich op de criteria zoals deze geformuleerd zijn te onderscheiden. Er geldt immers ook niet hoe groter / hoe meer hoe beter, maar hoe beter vergelijkbaar hoe beter. Een groter bedrijf met veel ervaring met nog veel grotere en veel complexere werken zal zich daarmee zodoende niet beter kunnen onderscheiden. De criteria zijn gericht op het selecteren van de aannemers met de meest passende ervaring. De aannemer met een universiteitscomplex als referentie zal niet beter scoren dan een aannemer met een basisschool als referentie, integendeel. Advies 52 mist zodoende eveneens toepassing.
11				Verzoek om inlichtingen: Selectie criterium 3 Gevraagd resultaat: Ruimere beschrijving van de bouwopgave. U vraagt gegadigde om een visie te geven op een project dat u slechts in vijf regels beschrijft. Die visie moet dan ook nog eens zo goed mogelijk aansluiten op projectkenmerken die bij u bekend zijn maar niet in die vijf regeltjes zijn weergegeven. Het is wenselijk dat u meer informatie geeft over de toekomstige gebruikers, de omgeving, de omwonenden en andere belanghebbenden die betrokkenheid hebben met de uitvoering van het werk.	De relevante aspecten van de opdracht zijn aldus verwoord in het criterium en de genoemde aspecten. De tekst wordt als volgt verduidelijkt: <i>"De visie op samenwerking wordt hoger gewaardeerd naarmate deze beter aansluit bij de onderhavige opdracht, zoals verwoord in het criterium en de daarin genoemde aspecten , waarbij..."</i>
***einde**					